

รูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖

A Model for the Administration of Information Technology in Schools Under the Jurisdiction Office of the Secondary Education Service Area 6

วิไลพร พิทักษา Wilaiporn Pitaksa^๑

สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง Sittiporn Prawatrungruang^๒

บุญจักรวาล รอดบำเรอ Boonjakkawan Rodbumrur^๓

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ โดยดำเนินการวิจัยเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร และครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ จำนวน ๓๐๐ คน จาก ๓๐ โรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามและศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาและการบริหารจัดการการใช้สารสนเทศ จำนวน ๙ คน ขั้นตอนที่ ๒ เป็นการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ ๕ คน ขั้นตอนที่ ๓ เป็นการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ โดยผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ จำนวน ๓๐ โรงเรียน โรงเรียนละ ๑๐ คน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ โดยรวมมีการปฏิบัติตามหลักการบริหารอยู่ในระดับมาก

๒. รูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีสารสนเทศในการบริหารจัดการ ๔ ด้าน คือ ๑) การวางแผน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและการจัดทำแผน ๒) การจัดองค์การ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการและการทำงาน ๓) การนำ ได้แก่ การจูงใจ และการสื่อสาร และ ๔) การควบคุม ได้แก่ การกำหนดมาตรฐาน และการปรับปรุง/แก้ไข

^๑สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^๒อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^๓สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

๓. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ พบว่า ผู้บริหาร และครู มีความเห็นว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบ, การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

The main objective of this study was to develop a model for the administration of information technology in schools under the jurisdiction office of the secondary education service area 6. The study consisted of 3 stages. The first stage was to study the situation on the administration of information technology in schools under the jurisdiction office of the secondary education service area 6 by using questionnaires from a sample of 300 individuals consisting of school administrators and teachers in 30 schools. The components and administration process on information technology were studied by interviewing 9 experts on educational management, and information technology management. The second stage was to develop a model for the administration of information technology in schools under the jurisdiction office of the secondary education service area 6 and examined for its suitability and accuracy by 5 experts. The third stage was to evaluate the suitability and feasibility of applying the developed model by school administrators and teachers from 30 school under the jurisdiction office of the secondary education service area 6.

Results of the study were as follows.

1. The situation on the administration of information technology in schools under the jurisdiction office of the secondary education service area 6 was found to be high performed.

2. The model for the administration of information technology in schools under the jurisdiction office of the secondary education service area 6 consisted of 2 main components: Information technology for schools administration, and Information technology for teaching and learning process. Each component had 4 managing information aspects; 1) Planning consisted of target determination, and plan development, 2) Organizing consisted of teamwork appointment, and operation, 3) Leading consisted of motivation, and communication, and 4) Controlling consisted of setting standard, and improvement.

3. The overall suitability and feasibility of applying the model for the administration of information technology in schools under the jurisdiction office of the secondary education service area 6 was at a high level.

Keywords: Model, the Administration of information technology in schools

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสมโดยเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างในระบบต่างๆ ภายในประเทศให้มีศักยภาพแข่งขันได้ในกระแสโลกาภิวัตน์สร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทย ส่งเสริมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิตพัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศ โดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๔ : ๑๒ - ๑๔)

การบริหารการศึกษาจำเป็นจะต้องให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารการศึกษาจำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็วเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ตลอดจนต้องพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อกำหนดนโยบายและการวางแผนรองรับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาจะช่วยสนับสนุนการทำงานที่มีประสิทธิภาพรวดเร็ว และเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียนเพื่อนำไปพัฒนางานต่อไป ระบบสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่

จะช่วยให้องค์การสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากจะใช้ในการวางแผนการควบคุมการทำงาน และประกอบกาตัดสินใจอย่างถูกต้องแล้วยังนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางความคิดและสร้างทางเลือกใหม่ๆ การมีระบบสารสนเทศที่ดีทำให้สามารถเป็นผู้นำในการดำเนินงานต่างๆ ได้ (สานิตย์ กายาผาด, ๒๕๔๒ : ๑๒๙)

เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีพัฒนาการที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีการปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นประโยชน์กับงานสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา ทำให้วงการวิชาชีพหันมาปรับปรุงกลไกในวิชาชีพของตนให้ทันกับสังคมสารสนเทศ เพื่อให้ทันต่อกระแสโลก จึงทำให้เกิดการบริการรูปแบบใหม่ๆ ขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ต การให้บริการส่ง SMS หรือการไหลตเพลงผ่านเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ ยังได้สร้างระบบงานสารสนเทศในหน่วยงานของตนเองขึ้นเป็นจำนวนมากเช่น การทำเว็บไซต์ของหน่วยงานเพื่อใช้ประโยชน์จากสารสนเทศเหล่านั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางและคุ้มค่า เทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีบทบาทและความสำคัญมากในปัจจุบันและมีแนวโน้มที่จะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในอนาคตสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการจัดทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อใช้ในการสื่อสารการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานการแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจ เพื่อการวางแผนและการจัดการ สถานศึกษาจึงต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๓: ๑๔)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ มีนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัด จำนวน ๕๔ โรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แต่พบว่า ปัจจุบันการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัด ยังไม่มีรูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสม ระบบการจัดเก็บและการรายงานข้อมูลสารสนเทศไม่เอื้อ ต่อการใช้งาน ทำให้การบริหารจัดการของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ไม่เกิดประสิทธิผลตามแผนงานที่กำหนด ขาดความร่วมมือในการจัดทำรายงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุผลตาม นโยบายในระดับสูง (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖, ๒๕๕๗:๑) จาก ผลการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๗:๑๖) ในช่วงที่ผ่านมาพบว่ เกิดปัญหาในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ หลายด้าน เช่น ปริมาณฮาร์ดแวร์ไม่เพียงพอ ซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นไม่ตอบสนองต่อการใช้งาน ตามภารกิจอย่างครบวงจรบุคลากรส่วนใหญ่ไม่ กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการ ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และโครงข่าย อินเทอร์เน็ตของสถานศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะ ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ เพื่อสร้าง รูปแบบที่เหมาะสม และนำผลการวิจัยไป พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖

๒. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการ บริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖

๓. เพื่อประเมินความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบไปใช้ในการ บริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาสภาพการบริหาร จัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ผู้วิจัยดำเนินการโดย

๑) ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมากำหนดกรอบ วิธีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศใน สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

๒) ศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ของสภาพ การบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ โดยใช้ แบบสอบถามเพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดทำ กรอบวิธีการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศของครูในสถานศึกษาที่เหมาะสม

๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ จำนวน ๕๔ โรงเรียน

๒) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ จำนวน ๓๐ โรงเรียน โรงเรียนละ ๑๐ คน แต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหาร ๑ คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวม ๙ คน

๓. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ และ/หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน ๙ คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ๑) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๓ คน ที่มีประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า ๕ ปี ๒) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน ๓ คน เป็นผู้ที่มีสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือมีประสบการณ์หรือผลงานทางด้านการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา และ ๓) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ จำนวน ๓ คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

๔. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑) **แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถาม**ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ โดยมีขั้นตอนดังนี้ (๑) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่

เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม (๒) กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ เกณฑ์การให้ความหมายดังนี้

๕ หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

๔ หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

๓ หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

๒ หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

๑ หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ดำเนินการโดย ๑) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ๕ คน พิจารณาความสอดคล้อง ความครอบคลุมของข้อคำถามกับความมุ่งหมายของการวิจัย นิยามศัพท์ ความเหมาะสมทางด้านภาษา ๒) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach (1970: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๒

๒) **แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง** เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ โดย (๑) ผู้วิจัยจัดทำแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก (๒) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านกระบวนการดังกล่าวเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อให้ความ

เห็นชอบแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (๑) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอให้ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ (๒) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจัดส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ โดยประสานงานกับฝ่ายธุรการของโรงเรียนนั้นๆ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ให้ช่วยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดวันขอรับแบบสอบถามคืน

๒) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ (๑) ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย โดยแบบสัมภาษณ์และกำหนดการนัดหมายที่จะไปสัมภาษณ์ (๒) ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญล่วงหน้า ๗ วัน ก่อนวันนัดสัมภาษณ์ด้วยตนเอง (๓) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๘ คน โดยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

๖. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

๑) การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยมี

เกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด. ๒๕๔๖: ๑๖๐-๑๖๒) ดังนี้

๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๒) การจัดกระทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ (๑) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล (๒) จำแนกและจัดระบบข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้นำมาจำแนกและจัดหมวดหมู่ออกให้เป็นระบบ (๓) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลที่ได้จากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปร่วมกัน (๔) นำเสนอข้อมูลเป็นข้อความแบบบรรยาย

๗. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ (๑) ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามหรือรายการของแบบสอบถาม (๒) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach

๒) สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ (๑) ค่าร้อยละ (Percentage) (๒)

ค่าเฉลี่ย (Mean) (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖

ในการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ผู้วิจัยดำเนินการโดย ๑) ร่างรูปแบบโดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ร่างเป็นรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ๒) ตรวจสอบรูปแบบด้วยการประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ๑) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๓ คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ๒) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน ๒ คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือมีประสบการณ์หรือผลงานทางด้านการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

๑. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบประเมินความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ดังนี้

๑) ผู้วิจัยศึกษายกร่างแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นให้ครอบคลุมสารสนเทศของรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม เพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม

๒) ผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างแบบสอบถามโดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ เกณฑ์การให้ความหมายดังนี้

๕ หมายถึง มีความถูกต้อง และความเหมาะสมมากที่สุด

๔ หมายถึง มีความถูกต้อง และความเหมาะสมมาก

๓ หมายถึง มีความถูกต้อง และความเหมาะสมปานกลาง

๒ หมายถึง มีความถูกต้อง และความเหมาะสมน้อย

๑ หมายถึง มีความถูกต้อง และความเหมาะสมน้อยที่สุด

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) ผู้วิจัยแจ้งความประสงค์และขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอให้ทำหนังสืออนุญาตไปยังผู้เชี่ยวชาญ ขอความร่วมมือแจกแบบสอบถาม และกำหนดวันขอรับแบบสอบถามคืน

๒) ผู้วิจัยนำส่งแบบประเมิน และรับกลับด้วยตนเอง

๓. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

๑) วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๒) นำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินโดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด. ๒๕๔๖: ๑๖๐-๑๖๒) ดังนี้

๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายถึง มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายถึง มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๔. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖

ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยมีประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ จำนวน ๕๔ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ จำนวน ๓๐ โรงเรียน แต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหาร ๑ คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวม ๙ คน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๐๐ คน

๒. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ดังนี้

๑) ผู้วิจัยยกร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมสารสนเทศของรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ในด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ เพื่อเป็นแนวในการสร้างข้อคำถาม

๒) กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารใน ข้อ ๑ มาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ เกณฑ์การให้ความหมายของมาตราประมาณดังนี้

๕ หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุด

๔ หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มาก

๓ หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ปานกลาง

๒ หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อย

๑ หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อยที่สุด

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) ผู้วิจัยแจ้งความประสงค์ และขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพเพื่อขอให้ทำหนังสืออนุญาตไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ขอความร่วมมือแจกแบบสอบถามผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ และกำหนดวันขอรับแบบสอบถามคืน

๒) ผู้วิจัยนำส่งแบบประเมิน และรับกลับด้วยตนเอง

๔. การจัดกระทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

๑) วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๒) นำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินโดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๔๖: ๑๖๐-๑๖๒) ดังนี้

๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

๑.๐๐-๑.๕๐ หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

๑. ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติตามหลักการบริหารอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการบริหารงานชุมชน รองลงมา คือการบริหารงานอาคารสถานที่ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารงานบุคลากร ส่วนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนด้านวิชาการ รองลงมา คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนด้านกิจการนักเรียน

๒. ผลการสร้างรูปแบบ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก ๒ องค์ประกอบ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียน

การสอนซึ่งในแต่ละองค์ประกอบ มีสารสนเทศในการบริหารจัดการ ๔ ด้าน คือ ๑) การวางแผน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและการจัดทำแผน ๒) การจัดองค์การ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะทำงาน และการดำเนินงาน ๓) การนำ ได้แก่ การจูงใจ และการสื่อสาร และ ๔) การควบคุม ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานและการปรับปรุง/แก้ไข

๓. รูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ไปใช้ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

๑. ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติตามหลักการบริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะในการบริหารงานสถานศึกษา โดยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาทุกโรงเรียน มีเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วง ซึ่งได้รับจัดสรรจากเงินงบประมาณของทางราชการ และงบบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการศึกษาให้เป็นไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากสถานศึกษามีผู้บริหารที่ใช้หลักการบริหารที่แตกต่างกันในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่างๆ ทำให้สถานศึกษามีมาตรฐานการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชินกรณ แก้วรักษา (๒๕๕๔:๗๗-๘๑) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒

และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธาชาติประสพ (๒๕๕๗ : ๙๔-๙๖) ได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีความพร้อมในการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป อีกทั้งผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานธุรการให้ความสำคัญและมีแนวคิดที่จะนำมาพัฒนาระบบงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพโดยอาศัยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง

๒. ผลการสร้างรูปแบบ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก ๒ องค์ประกอบ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบ มีสารสนเทศในการบริหารจัดการ ๔ ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการบริหารจัดการ POLC เหมาะที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะในการบริหารจัดการองค์การนั้นจะต้องใช้การร่วมมือของ ทุกส่วน ทุกขั้นตอน เพื่อให้องค์การสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ เริ่มตั้งแต่กระบวนการวางแผน และกำหนดเป้าหมาย การจัดการรูปแบบ โครงสร้างขององค์การ การกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบให้ชัดเจน การเลือกสรรคนที่มีคุณภาพเข้ามาทำงาน การควบคุมให้งานที่ทำบรรลุผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพไปจนถึง

ผู้นำในองค์กรที่จะต้องทำหน้าที่ผู้นำเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นแรงจูงใจให้บุคลากร ซึ่งนำมาอภิปรายผล ดังนี้

๑) การวางแผน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและการจัดทำแผน ทั้งนี้เนื่องจากการวางแผนดำเนินการเป็นการกำหนดทิศทาง รูปแบบ วิธีการ และเป้าหมายในการดำเนินงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้งานนั้นมีความชัดเจน ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่ายในการผลิตและงานเสร็จสิ้นอย่างมีคุณภาพ การวางแผนอย่างมีระบบ โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการ POLC เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการคิดและการตัดสินใจที่ละเอียดอ่อน และต้องกระทำให้เสร็จสิ้น ก่อนจะมีการดำเนินกิจกรรมการหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน โดยใช้ปัจจัยต่างๆ และมีเหตุผลจะทำให้การดำเนินงานในอนาคตเป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพที่สุด (สุรัสวดี ราชสกุลชัย, ๒๕๔๗: ๑๓-๑๔)

๒) การจัดองค์การ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะทำงาน และการดำเนินงาน ซึ่งเป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สืบเนื่องจากการวางแผน เมื่อองค์การจัดทำจุดหมายและแผนเชิงยุทธศาสตร์แล้ว ผู้บริหารควรต้องออกแบบโครงสร้างองค์การเพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดหมายแผนเชิงยุทธศาสตร์ขององค์การนั้น การออกแบบ โครงสร้างองค์การเป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอ เนื่องจากปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างองค์การเกิดขึ้นมากมาย สอดคล้องกับประกายขวัญหลาย (๒๕๕๗: ๑๑๖-๑๑๘) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ในการบริหารงานมหาวิทยาลัยมีการกำหนดโครงสร้างส่วนราชการของหน่วยงานเป็นลำดับขั้น โดยมีโครงสร้างของผู้รับผิดชอบในระดับนโยบายและ

ระดับคณะที่ทำหน้าที่นำเสนอและจัดกิจกรรมโครงการเพื่อรองรับแผนของมหาวิทยาลัย และมอบหมายให้รองอธิการบดีด้านวิชาการและงานวิจัยกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพิจารณางบประมาณด้านอาเซียน และมีหน่วยงานวิเทศสัมพันธ์ติดต่อประสานงานกับต่างประเทศมีหน่วยงานกองนโยบายและแผนช่วยในเรื่องการจัดทำแผน ติดตามให้มีการรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียนเป็นรายไตรมาส

๓) การนำ ได้แก่ การจูงใจ และการสื่อสารซึ่งเป็นสถานะที่ผู้นำใช้ความพยายามที่จะให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการที่ผู้นำจะเป็นผู้นำที่มีศักยภาพดังกล่าวได้จะต้องทำความเข้าใจทฤษฎีการจูงใจและสื่อสาร เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ Bovee and others (1993: 5) ได้สรุปหน้าที่ของการจัดการด้านการนำ (Leading) ประกอบด้วย การจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา การสั่งการการคัดเลือก และช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิผลที่สุดเพื่อการแก้ปัญหาด้านความขัดแย้ง

๔) การควบคุม ได้แก่ การกำหนดมาตรฐาน และการปรับปรุง/แก้ไข ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้สมาชิกในองค์กรได้ประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้ มีการติดตามเพื่อการปรับปรุงแก้ไขโดยการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งขององค์การ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสมาชิกในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของณัฐพันธ์ เขจรนนันท์ (๒๕๕๒: ๒๒-๒๓) ที่กล่าวไว้ว่า การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ (Strategy evaluation and

control) เป็นการติดตามและตรวจสอบ (Monitoring) วิเคราะห์ปัญหาที่กำหนดแนวทางปรับปรุงและพัฒนาให้กลยุทธ์ที่กำหนดอยู่เกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์จริง เพื่อองค์การจะได้คุณค่าสูงสุดจากการดำเนินงาน ตลอดจนทำการประเมินผลจากการดำเนินกลยุทธ์ว่าประสบความสำเร็จดังที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่เพียงใด เพื่อนำไปพิจารณาในการพัฒนากลยุทธ์ต่อไป

๓. การวิเคราะห์ ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ไปใช้ โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ที่สร้างขึ้นมีสารสนเทศที่เป็นระบบขั้นตอน โดยการศึกษา และวิเคราะห์แนวทาง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นระบบและนอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบตามหลักการบริหารที่ดี มีความชัดเจน และผ่านการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้ได้รูปแบบที่ดีมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ และปฏิบัติจริงสอดคล้องกับแนวคิดของ Keeves (1988: 561-565) ได้เสนอแนวทางการสร้างรูปแบบว่าควรประกอบด้วย ความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบ ต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิง

เหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ส่วนการทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบเป็นการทดสอบรูปแบบด้วยการประเมิน และสอดคล้องกับ Madaus Scriven & Stufflebeam (1983 : 399-402) ได้เสนอมาตรฐานในการตรวจสอบรูปแบบ ดังนี้ ๑) มาตรฐานความเป็นไปได้ เป็นการประเมินการเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง ๒) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ ๓) มาตรฐานด้านความเหมาะสม เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามกรอบต้องการแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

๑. ในการนำรูปแบบไปใช้ในสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัย รวมทั้งชี้แจงและจูงใจให้ครูและบุคลากรมีความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๒. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ ในสถานศึกษาระดับต่างๆ เพื่อให้ได้ตัวแปรหลักหรือตัวแปรที่สำคัญจำเป็นที่นำไปสู่การแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในระดับต่างๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

- ชินกรณ แก้วรักษา. (๒๕๕๕). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (๒๕๕๒). **การจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น
- บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๕๖). **การวิจัยสำหรับครู**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประกาย ขวัญหลาย. (๒๕๕๗). **การบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- सानิตย์ กายาผาด. (๒๕๕๒). **เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: เจริญเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖. (๒๕๕๗). **รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖**. สืบค้นเมื่อ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๗, จาก <http://www.spm6.go.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๓). **การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (๒๕๕๗). **การจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก**. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗, จาก www.obec.go.th.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๔). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙**. กรุงเทพมหานคร.
- สุทธาชาติประสพ. (๒๕๕๗). **สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุรัสวดี ราชสกุลชัย. (๒๕๕๗). **การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bovee, C. L.; & others. (1993). **Management**. New York : McGraw-Hill.
- Cronbach, L. J. (1970). **Essentials of Psychological Testing**. 3th ed., New York: Harper and Row.
- Keeves, Peter J. (1988). **Model and Model Building, Educational Research Methodology and Measurement: An International Handbook**. Oxford: Pergamon Press.
- Madaus, G.F. Scriven, M.S. & Stufflebeam, D.L. (1983). **Evaluation Models Viewpoints on Educational and Human Services Evaluation**. 8th ed. Boston: Kluwer-Nijhoff Publishing.